

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy hónapra 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos postt. sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzár
hirdetéseket alku szerint jutányos áron vésztnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 20 kr.

Meghívás.

Debreczen sz. kir. város független-ségi és 48-as párti választóit van szerencsénk ez uton is tisztelettel meghívni, hogy **f. hó 21-én szerdán d. u. 3 órakor a Korona vendéglő nagytermében Csapó utca 323 szám alatt megartandó**

képviselőjelölő gyűlésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: **Képviselőjelölés**
1. Az I. kerületben
2. A II. kerületben
3. A III. kerületben.

Az elnökség

A hajdukhöz !

Hajdu-Nánás okt. 19.

Ti hajduk büszkén mondhatjátok, hogy véren vásárolt a lakóföldetek nem kupeczkedés, nem csalászkodás czéda bérén származtatok hozzá eme szép viragos tengerként simuló pusztákhoz, hol az a néhány fekete halom, mint az ősök hajdani földsánczai, milyen a Tisza mentén Harangod is volt, honnét harangzugással tudatták az örökös, — éber hajdu vitézek, ha az Istenől is utált osztrák vagy tatár nemes községeitek felé hozta a romlás, a pusztulás véres lobogóit, a gyujtogatás lihogó üszkeit. És mikor megkondult a harang fegyverbe állottak a messze községekben mindenütt a vitézek s az aranyos zászlókat lobogtaták a hadnagyok . . .

Dobosom, dobosom,
Udvari dobosom !
Most néked megmondom:
Ne azt verd, hogy : Mars, Mars ...
De azt verd, hogy : Rajta !
Isten tudja, hogy lesz, mint ?
Hanem ugy verd ! Rajta !

És a régi fekete dombokon, mintha néha most is fel-feltünne egy-egy ragyogó pánczélos, kópjas vitéz, mikor a délibáb káprázatit arra futta a repülő nyári szél s mintha emlékezősköpen ma is mondaná :

«Vigyázzatok jó hajduk ! Vigyázzatok!

A ti oltalom váratok mindig a ti erőskarjaitokban, aczélos kardjaitokban rejlett. Vigyázzatok hát jó hajduk, hogy amit vitéz őseitek megőriztek, s léha áron el ne fecsérjétek ti szent jussaitokat, ti a tanult, ti a mivelt, ti az iskolázott, az értelmes unokák . . . Mert veszedelmesebb az az ellenség, amely

most törzsökös fészkeitekbe suttongva, a jó barát álorczája alatt, méz-mázos beszéddel bévette magát, veszedelmesebb, mint amilyenek a Barbiani vértesei voltak vagy ha már a tatár gyujtogatókról emlékezünk is . . .

Mert nézzétek a labancz, az osztrák-lakáj kormánypartját, akik elvakultságokban mernek még a némettől jót várni ! Ez az ellenség az, mely ígéretések árán a gyöngébbeket e becsületes földön is megakarja tántorítani, hogy segítenének tolni ama nyikorgós kormányzekeret, mely olyan mint a gyász-kocsi, Magyarország jogait, javait hordogatták eltemetni azon.

Hová ?

B é c s b e !

Mert ez az Ő Kegyelmeék Rómájok, ez az Ő szemeiknek az ékes fényessége, honnét az ordok, felnőtt emberek babajátékai, a kitüntetések, a gyapjuszagu nemesi levelek származnak a hiveséges, korántsem dicsőséges korszolgalatokért ?

De ti ne irigykedjétek azért szegényekre, ne is hallgassatok mázos ígéreteket, hogy mennyire mérhető azoknak az értéke, hogy mi benne a foszló köd s a gyémántharmatos valóság ? . . . Nézzétek inkább, hogy micsoda pakfongpénzt tudnak Ő Kegyelmeék ígéretni, a mikor a haza jogainak a feladásáról van szó ? . . .

Te jó Hadház kaphatsz rendezett tanácsot, te derék Dorog püspökséget, de csak akkor, ha a püspöki szent süvegtetejére oda tűzitek elébb a kormánykörtestollát is, Nánásnak meg Böszörménynek jó lesz a főiskola (mert furcsa, ígéretik biz ezt mindakettőnek), no de ne féljétek ti jó nádudvariak, teglásiak, vámospécsiek sem, mind a kik vagytok igaz hajduk, ne féljétek, ti rólatok sem feledkeznek meg !

A büzös kortes vinkó, a kozmás birke paprikás mellett ti nektek is lesz fü, fa, harangöntés, minden bővségesen ígérve, mi szem s száznak ingere, hanem aztán ti is voksoljátok arra a jámbor és szűz kormánypártra, mely még az osztrák mocskát, — szennyét is ti reátok akarja rakni, — pazarul felszaporitva adóitokat is . . .

Hát azért olyan ez a labancz-barátság kedves atyámiai, mint mikor valakiről lehuzzák a jóra való, finom posztóju, czobolyprémes karásiai vagy abam-ntét, amint még az ősök is tisztességgel, becsülettel viseltek s most aztán a gémberedett tagokra a durva szürdalmányt avval a fortélyos biztással huznák fel, hogy igaz, igaz, ez a

mente már csupán csak komisz, koldusnak, tótnak való darócz anyag s beismerjük, hogy váza sem lehet a nagy apátok régi zsinóros mentéjének, de lassátok pajtások apró ezüst gombot, finom ezüst gombot varratunk ám mi erre a szürkankóra . . . No hát viselje is el, használja el kedves egészséggel, akinek tetszik, akinek gyönyörúsége telik benne, de mi még soha sem láttunk láttunk szürdalmányon ezüst pitykét, — ilyenek a kormány párt ígéretesei : pitykét ígér amikor nekünk a becsületes köpönyegünket lehuzatja, hogy verje is meg a csoda azt a eben gyült czudar osztrák-németjét . . .

Azért hát a Kossuth-zászlója kell minékünk, a Kossuth édes fia legyen a mi vezérünk, hisz ép a hüseget, a hajdu becsületet jutalmazta Bocskay fejedelmünk is, mikor a bujdosó hajdu vitézeknek, drága eleinknek, adományozta ezt a szép földet. Országos szégyenség volna hát, most cserben hagyni a Bocskay és Kossuth-zászlóját, Kossuth Ferencz a mi igaz vezérünk, Kossuth-párti legyen hát a követünk is, a hajdu népek követei, akik függetlennek, szabadnak akarják ezt a szép magyar hazát, mint régen volt, mikor így dalolták a nagy Rákóczy kurucz hajdúi :

•Dobosom, dobosom,
Udvari dobosom !
Ördög nyuza anyádat,
Ne ugy verjed dobodat,
Ne ugy verjed, mint eddig :
Isten tudja, hogy lesz mint ?
Hanem ugy verd : Rajta !
Rajta, rajta, rajta !

ifj. Móricz Pál.

A választások.

Kossuth Ferencz Czegléden.

Pénteken reggel Kossuth Ferencz Czeglédre utazott, hogy megtartsa programbeszédét.

Kossuth beszéde így hangzik :

Tisztelt választó polgarok ! Midőn én Czeglédre jövök, ugy erzem, mintha otthonomba jönnék, abba az otthonba, melyet évtizedekre visszatérjő meleg szeretet tett kedvessé előttem. (Lelekss éljenzés).

Czegléd városa az, hol atyám megkezdte 1848-ban csodaszzerű útját, melyben varázsszával honvédeket teremtett a magyar föld szent porából. Oly honvédeket, kik lelkesülve mentek a csatába, mosolylyal ajkukon tudtak meghalni a hazáért és haldokló tekintetök csak azt kereste, hogy győzőtt-e a magyar sereg ? (Kitörő éljenzés.)

Czegléd városa volt az, mely az ősz hontalant nemcsak képviselőjeül megválasztotta, de szazas küldöttségével fel is kereste őt a távol idegen földön és elvitte hozzá egy igazi magyar város lelkét és szívét. (Hosszas eljenzés.) Feltárta ott e szívet, felnyitotta hogy olvassa ki belőle az, kit úgy szeretett, mint édes atyját, olvassa ki a kifogyhatlan szeretetet, a kitörölhetetlen emléket, a viszontlátásnak epedő vágyát, soha fel nem adott reményét. (Zajos eljenzés.) Elzarándokolt e száz czeplédi polgár és elmondta a magányos falusi lakban, ott az Alpesek lábainál, hogy a magyar nép fonja koszoruját, melyet az ő édes atya ősz fejére szán, és küldik áldásait imáikban, dalaikban az aggok és az ifjak, a nők s a gyermek-ek. (Lelkes eljenzés.) És a derek czeplédek könyvei összevegyültek az aggaszany könyveivel, tört reményeikből újra született hit és remény, vesztett bizalmukon felepillt új bizalom, hazahozták a hitet s a reményt, hazahozták a bizalmat s önbizalmat, meg is örizték a mai napig.

Azota evék multak és eljött a gyásznapi, mely tudatta széles e hazával, hogy Kossuth Lajos hadiokk, meghalt s én haza hoztam, hogy visszaadjam porait a magyar föld porának — a végzet kiragadta a meghűt kezekből a szeplőtlen zászlót és a nemzet betakarta a halottjának koporsóját e zászlóval; de midőn halottunkat eltemettük és talán örültek ellenségeink, hogy arvan hever a Kossuth-zászló a behantolt sír felett, akkor felvettem én (Percekig tartó viharos eljenzés), felemeltem magásra a zászlót; kötelességem volt ezt megtenni s ha nem ismertem volna kötelességemet, emlékeztetett volna rá az a párt, mely legközelebb állt Kossuth Lajoshoz és kezembe adta a magyar függetlenség zászlóját.

És most lobogtatom a felemelt zászlót, hinnen lobogtatom az igazság és becsület utján. (Viharos eljenzés), lobogtatom azzal a honszerelemmel, mely fajom öröksége, (Zajos eljenzés) azzal az öntudattal és elhűséggel, melyet a nagy mester oldalán tanultam (Viharos eljenzés.) lobogtatom azzal a higgadt-sággal, melyet hazam nehéz helyzete megkíván (Hosszas eljenzés.) azzal a tisztességtudással,

mely a magyar jellemekhez illik (Lelkes eljenzés.) lobogtatom e zászlót és viszem előre a becsület és honszerelem egyenes útján a szent cél felé, melyet atyám nem ért el, de mely felé haladni kötelességem, feladatom és hivatásom. (Hosszas eljenzés.) Ott látom előttem a jövőben a célt, a független hazá szent képét, mely fénytől ragyog. Az örök igazság vakító enyétől! És ha megsegít a magyarok Istene, odaviszem zászlónkat szeplőtlenül vagy meghalok az uton és mások veszik át magasztos terhemet.

Tisztelt választó közönség, ritkán kínálkozik az alkalom, egyszerre szolgálhatni hazánkat és önérdékünket, többnyire áldozatokba kerül a hazafiság; atyáink vért ontottak, életüket adták érte, nekünk pedig önérdékünket kell csak követnünk, hogy honfiai kötelességünket teljesítsük. (Lelkes eljenzés.) A kormánypárt hosszú uralmával megmutatta, hogy a nemzeti jogokat a 67-es alapon megvédeni nem lehet, terheket terhekre halmoz, megaláztatásról megaláztatásra vezet a magyart és nem védi meg, nem bírja megvédeni sem politikai, sem anyagi jogainkat.

Ha kényszerhelyzet nélkül ily lemondó, oly meghunyászkodó politikát követne, mint a milyent követ, akkor egészen meg kellene a kormánypárttól tagadni a hazafiságot; de ez igazságtalanság lenne, a mennyiben nem rossz hazafiságból mulasztja el megvédeni a magyar érdekeket, de mert ezeket megvédeni a 67-es alapon nem lehet.

Alapot kell hát változtatni, csak ez segíthet a haza sorsán; el kell törölni az 1867-iki kiegyezést és visszazerezni hazánk önrendelkezési jogát. (Hosszas eljenzés.)

Ezen törekszik a mi pártunk egész erejével. (Ejenzés.)

Önöknek lesz alkalmuk választani a függetlenségi és a kormánypárt közt (Nagy mzas.) de azoknak, kik a kormánypártra szavaznának, azt mondom, hogy a józan ember oly szolgálját, ki rosszul szolgálja, elcsappja, (Ejenzés.) az egymást követő kormányok pedig oly rosszul szolgáltak a hazát, hogy a költség és az adók megháromszorozódtak 1867 óta és megtízszereztek 1848.

óta; azelőtt semmi adósságunk sem volt, most egy és fél milliárd; azelőtt a magyar föld terményeinek volt piacza, most nincs, azelőtt a terményeknek volt jó ára, most nincs és kormányaink nem csak nem védenek, de elalkudják a védelem lehetőségét.

Most az állam 475 milliót költ egy évben és minthogy az országban csak két millió kereső egyén van, a többi eltartott, minden eltartóra átlag hatvanöt forint teher esik évenként.

Ne higgye azt valaki, hogy ez tévedés, mert ő talán kevesebbet fizet készpénzben; de eltekintve attól, hogy átlagról beszéltem, nem csak pénzben fizetünk adót: ha megiszunk egy pohár sört, bort vagy pálinkát, ha elfogyasztanak egy kis cukrot vagy sót, ha elszinak egy pipa dohányt, mindennél ott van eldugva az adó. (Nagy mozgás.)

A kinek e gazdalkozás tetszik, szavazzon az én tisztelt ellenfelemre, az ősz báró Podmaniczky Frigyesre (Felkiáltások: Le vele!) és azután ha adózik, terményeit nem tudja eladni, ha erőszakoskodnak rajta az állam közegei, ne panaszkodjék, mert hisz e rendszert szavazatával gyarolítja. (Nagy mozgás.)

A mi irányunk egészen más.

Alig kellene önök előtt részletezni a függetlenségi és 48-as párt programját, mert a függetlenségi országot mindent világosan kifejez, és e világosságot még növeli az a név, mely nekem dicő, bár terhes örökségem. (Melkos eljenzés.) E név sohasem képviselt forradalmat csak jogvédelmet, a megtámadott jognak védelmét, egykor fegyverrel, mert a támadás fegyveres volt, ma békés és törvényes eszközökkel, mert a kolmáruunk van, melyet királyt szó biztosít és megsértének a koronát, ha kérelkednék abban, hogy az alkotmányosság fogalmát eltíporná azzal, hogy a többség akaratát ne szentesítene. (Hosszas eljenzés.) A magyar választóknak csak akarnia kell tehát, törvényes, alkotmányos, békés uton akarni és megszerezhejjük hazánk függetlenségét, amivel államunk hatalmát, nemzetünk jölétét biztosítanánk és csakis így emelhetnők a magyar lojalitás alapján százados fenjét a magyar szent-koronának.

A „DEBRECENI” TÁRCAJA.

Álom és Való.

A Debreceni számára írta: Lánosy Géza

Álmomban egy hegyen valek,
Hol oriasi kincs vala,
Gyöngyöző hús forrás mellett,
Zöld pásziton felhalmoz a.

Halkan léptem a kincs mögé,
S elbűvölve álltam ott meg,
S nézegettem . . . Ah, mily szépen
Csillámlottak, tündöklöttek!

Néztem szerzte: nem látnak-e?!
Es kapkodtam ide s oda,
Oly serényen munkálkodtam,
A hogy ébren talán soha!

Folyt a munka s idő teltén,
Minden zsebem meg volt rakva.
Birtokomban volt az arany
Es ezüstnek színe, java

S gyorsan, mint az üldözött vad,
Futottam e jó teherrel
Kis lakomba, hol kincsemet,
Parnám alá rejtettem el.

Nézegettem s számlálgattam,
Örizgetem drága kincsemet!
. . . De kopogtak az ajtómon
S álmaimból fölébredtem.

Széttekinték magam körül:
Földön hevert a takaróm,
S mellette ott állt télenül,
S z a m l á i v a l régi szabóm!

Egy »jó reggelt« kívánt s mondá:
»Kedves uram, ha teheti . . .
Elszejére ígerte, hogy
Adósságát kifizeti!

Biztatgató! de már tovább
Bolondozni nem fog velem!
Fizesse ki! S ha nem teszi?
Istencimre beperelem!

Mit tegyek?! Oh kegyetlen sors! . . .
It a sok fizetni való!
— Oh csak ez lett volna a l o m
S lett volna inkább a z a v a l ó!

Alkotmányosdi.

— A »Debreceni« eredeti tárcája, —
Írta: Tassi Mihály.

K . . . falu fenekestől fel van fordulva,
mióta Dömböszögi Aladar az új képviselőjelölt
beköszöntő beszédét megtartotta. A falu ap-
raja nagyja, nők és férfiak egyiránt lázas iz-
gatottsággal tárgyalják az eseményeket.

Nem tudnak határozni, vajjon a régi,
tiszteletlen megőszült nagyságos ur mellett
kössenek-e kerdőt, vagy pedig a fiatal Domb-
szögít pártolják, akit igaz csak egyszer láttak
de akkor teljes mértékben megnyerte tetszé-
süket.

A higgadtabb férfiak a mellett voltak,
hogy ők semmi jölt-mentet nem fognak sza-
vazatokkal boldogítani, hanem az öreg nagy-
ságos ur mellett fognak küzdeni mind halálig
ki őket már 7 ízben képviselte az országgyű-
lésen teljes megalégedésökre. — Az öreg ur
ugyan nem tett soha fényes ígéreketet, üres
szavakkal nem traktálta választóit, hanem a

hol tenni kellett, ott nem maradt hátra. A
falunak valóságos jöltveje volt, minden szük-
ségökb-n segítette őket. Nem csoda aztán, ha
a falubeliek is ragaszkodtak hozzá.

Hanem az asszonyok egész más vélemé-
nyen voltak.

Nekik a fiatal Dömböszögi tetszett s eme
véleményöket nem is késtek férjeiknek tudara
adni, kiki a saját módja szerint, szép szóval,
perlekedéssel sőt nagyobb nyomatek kedveert
némelyik a seprünyelet is megforgatta, sőt
meg is próbálta jól püfög-é a férjem uram
látán, ki elég makacs volt az ő véleményé-
nek ellenszegülni.

Pedig mikor Dömböszögi Aladar a bevo-
nulást tartotta, nagy ribillióra készültek az
asszonyok.

Gyűlést tartottak a bíró uram udvarán
s elnöknek egyhangulag megválasztották bí-
róné asszonyomat nemcsak azért, mert a hely
is erre jogosította, hanem azért is, mert min-
denki a legkardosabb menyecske-knek ismerte a
faluban, a ki bíró uramat is szigorú fel-
ügyelet alatt tartja annyira, hogy Sára ass-
zony megkérdezése nélkül egyetlen vitás
ügyben sem mer ítéletet mondani. Megtörtént,
hogy elfeledkezett Sára asszony jogáról s úgy
ült bele a bírósékebe. No hiszen volt is mit
hallgatnia, mikor hazament a községházától,
a szélmalomvitorlájá nem forog oly sebesen
a legnagyobb szélben sem, mint Sára asszony
nyelve. S a mellett, hogy a férjem uramat jól
összeszidta, ebédkor az üres tálat és tányért
tette elébe.

— Egyék, ha tud!

Ilyen asszony volt Sára, a bíró uram
hitvestára. Nem csoda aztán, ha a többi ass-
zonyok bizalma ő benne összpontosult.

Midőn Sára asszony elfoglalta az elnöki
emelvényt, mi nem volt egyéb egy üres boros

De bár világos és magyarazatokra nem szorul a mi programmunk, még is elmondom rövidszóval részleteit (Haljuk.)

En azt akarom, hogy Magyarország legyen egy teljesen független állam, minden más országgal beavatkozásától ment. (Eljenzés.)

Más kapocs ne legyen Ausztriával, mint az uralkodó személyének azonossága.

Legyen önálló magyar hadsereg mely felett a magyar országgyűlés kizárólagosan gyakorolja az ellenőrzést; legyen a vezényszó, a zászló magyar csak így győzhet seregünk, az osztrák zászló soha sem győzött a magyar, míg nemzeti lobogónkat diadalról diadalra vezette a magyar lelkesedés. (Hosszas eljenzés.)

Legyen önálló külügyünk hogy helyet foglalhassunk a polgárosodott államok közt és érdekeinket — megvédehessük a nemzetközi ügyekben.

Legyen önálló pénzügyünk és ne csak akkor kötsünk magunkra, ha jut is marad is, önálló államnak nem lehetnek közös költségei más állammal, melyet saját költségein elsőbbséggel bírnak.

Legyen önálló közgazdasági helyzetünk, önálló vámterületünk, önálló nemzeti bankunk, önálló kereskedelmi szerződéseink. (Eljenzés.)

A közös vámterülettel évenként hatvan millió forint bevételről mond le a magyar kincstár, a mely összeget bevehetné, ha az osztrák cikkekre is kivetné a vámkat, melyek más országok cikkeit terhelik; ha e vámo be nem szedjük, melyre az 1867-iki törvények szerint is jogunk van, hatvan milliót ajándékozunk évenként az osztráknak. (Nagy mozgás.) Talán nem lenne jobb ez összeget bevenni és ennyivel leszállítani a magyar nép adóját?

Azt szokták mondani, hogy ha mi megvámoljuk az osztrák cikkeit, ők megvámolják a mi terményeinket, de ők a mi terményeinket miud megesszik és feldolgozzák és a megvámolással csak saját magukat büntetnék meg. (Hosszas eljenzés.)

Nemzeti bankra pedig azé t van szükség, hogy hitelügyeink, a mi kezeinkben legyenek és nem egy osztrák részvénytársaság kezeiben.

E fölvek mellett követelem a választói jog kiterjesztését egész magyarul írni és olvasni tudás határáig, a mely határt azért szabom, mert tízénkét és fél millió lakosságból az országnak csak hét és fél millió a magyar, én pedig azt akarom, hogy Magyarország maradjon magyar állam.

Követelem a választói kerületek igazságosabb felosztását, úgy, hogy ne legyen oly aránytalanság mint most, hogy némely helyen százötven, másutt hatezer választó küld egy képviselőt. (Eljenzés.)

Követelem a titkos szavazás behozatalát, a mi kizárná a vesztegetés lehetőségét.

Követelem az adórendszer reformját igazságosabb és egyszerűbb alapon és ellenállók az állam költségei szaporításának; és fentartva egész örömmel azt az elvet, hogy nem fogadunk el közös ügyes költségeket addig is, míg ezt keresztül nem vihetjük, ellenállók a kvóta felemelésének, melyet 31.4 százalékról 32 százalékra akar felemelni az osztrák, s minden jel arra mutat, hogy egy bizonyos emelésbe a kormány belc is egyezik.

Követelem a mezőgazdaság és ipar védelmét védvámokkal, ezt minden állam teszi, csak a magyar nem. (Eljenzés.)

Kívánom a mezőgazdaság fokozatos és észszerű elterelését oly tőről, melyen a világváros agyonnyomja. (Eljenzés.)

Kívánom az állami öntöző és trágyázó csatornahálózat megkezdését, mely áldást hozna unokáinkra. (Eljenzés.)

Kívánom a hazai ipar fejlesztését és kiküszöbölését annak, hogy tíz év alatt a magyar fogyasztási piac ezernyolczszáz millió forint fizessen, mint most fizet az osztrák iparmunkások zsebébe. (Eljenzés.)

Kívánom a mezőgazdasági és az ipari hitel szervezését, az előbbi úgy, hogy a

magyar föld a magyar földbirtokos kezeiben megmaradjon. (Eljenzés.)

Kívánom a földbirtok mentül több kézbe való jutásának előmozdítását, mert csak így emelkedhetik egy földmivelő államban a közjólét. (Eljenzés.)

Kívánom a munkás osztály helyzetének javítását igazságos és észszerű törvénykezés útján. (Eljenzés.)

Kívánom az ingyenes és teljesen magyar nemzeti irányú népnevelést mentül nagyobb mértékben terjeszteni, úgy, hogy alkalmat nyujtsunk nem magyarajku polgártársainknak a magyar mivélődést elsajátítani. (Eljenzés.)

Kívánom a katonai szolgálati idő leszállítását és így nagy költég meggazdalkodását s a termeléshez sok hasznos kar visszajuttatását. (Lelkes eljenzés.) Ugy, mint 48-ban honvédeink néhány heti gyakorlat után megverték az osztrákok évekig szolgáló katonáit, úgy megverné a magyar sereg az ellenséget most is, ha magyarul tanítanánk egy évig vagy legfeljebb kettőig magyar zászló alatt, a helyett, hogy érthetetlen nyelven beszélnek a magyar emberhez. (Lelkes eljenzés.)

Kívánom, hogy az igazságszolgáltatás olcsóbb és gyorsabb legyen s ne kelljen a szegény embernek lemondani jogának kereséséről az óriás költségek miatt. (Zajos eljenzés.)

Követelem a közigazgatás terén a teljes önkormányzatot, mely viszonyaink közt egyedüli biztosítékunk a hatalom s esetleg az idegen hatalom tulkapásai ellen. (Eljenzés.)

Kívánom a főrendiház átalakítását és a képviseleti alapra fektetését. (Eljenzés.)

Kívánom azt, hogy a nemzetiségi kérdések méltányos megoldást nyerjenek, de úgy hogy a magyar államegység ne legyen veszélyeztetve, sőt a magyar államegység megerősödjék a magyar hazafiságnak terjedése által. (Eljenzés.)

Ezek képezik rövid vázlatban programomat. (Hosszas eljenzés.) En magamat ajánlani nem szeretem, de azt óhajtom, sőt

hordónal, melynek tartalmát bírőválasztáskor ürték ki a szivők sugallata szerint szavazó atyafiak, — a mint mondom a hordó tejére felállította gömbölyű természetét, a következő szavakkal üdvözölte az egybegyűlt asszonyokat:

— Nemes és Vitézlő asszonyok! Kedves Testvéreim!

— E megszólítást az urától tanulta, dörmögi Sohajdáné, de azért jól van.

— Kénd meg ne lapsatoljau most, majd ráér odahaza, a patka mellett, most ide hallgasson!

Ez erélyes rendreutasítás után folytatá: — Falunk veszélyben van. Be akarnak ide hozni egy olyan embert, kit soha sem láttunk, azt sem tudjuk merre van a hazája, mi a vallása, a nevét meg nyaktörés nélkül nem is tudjuk kimondani.

— Igaz! Ugy van!!

S azt kívánjuk a férjeinktől, hogy ezt az embert képviselőnek válasszák meg.

— Nem! soha! hangzott ezer torokból.

— S kik akarják a nyakunkra ültetni? A jegyző meg a pap. No hát abból semmi sem lesz. Azért, hogy az ifjú ur a jegyzőnek rokona, a papnak sógora, nem fog ő képviselő lenni. Jobb lenne, ha jegyző uram forgatná addig a falu pennáját, épülésére a községnek, míg a politikába avatkozik. Az meg éppen szörnyűség, hogy a tiszteletes ur a biblia helyett, az ördög tudományát becsüzzeti s terjeszti a nép között. Mi lesz így belőlünk?

Mindaonyian elkárhozunk. Lelkünk pokolba jut; községünk jóléte oda lesz, a béke elköltözik házainkból s jön helyette a viszály, egyenetlenség ördöge, amely megméltelyezi, elemészti boldogságunkat. Nem igaz-e szerelmes testvéreim?

— Igaz! Jól beszél Sára néni. Szivünk-ből fakad minden szava.

— Ezt nem lehet tűrni — szolt Szemesné.

— Nem hagyjuk megcsufolni falunkat, mondá Bajdóné.

— No még csak az kellene, hogy holmi idegent toljanak a nyakunkra. Hát a mi szeretett nagyságos urunk mire való? — kontrázott a kisbíróné.

S ki tudja, mikor lett volna vége a közbeszólásoknak, ha Sára asszony rikácsoló hangja újra meg nem szolt s csendességre nem int a lazógó asszony sereget.

— Ertem és érzem nemes felháborodástokat, asszonyok, folytatá Sára néni. Nekem is fáj látni, hogy akarják falunkat megcsufolni, házainkra a jött-ment zaszalaját kitűzni, a mi jó nagyságos urunkat láb a'ól eltenni, mintha nem bírná még a dolgot.

— Asszonyok — folytatá tüzes vérrel, ezt nekünk tűrni nem lehet. Ha [férjeink nem csinálnak semmit, csak alusznak, nekünk kell megmenteni a falu becsületét.

— Sári néni! vigyázzon, ne beszéljen olyan hevesen, mert feldül a hordó, szolt meg a konok Sohajdáné a hátulsó sorból.

De Sára asszony semmibe sem vette a figyelmeztetést, még dühösebben folytatá: Itt az Isten szabad ege alatt tegyünk mindnyájan fogadást, hogy falunk becsületét bemocskolni...

Egy recsesenés... Sári néninek csak a feje látszik ki a hordóból. Óriási hahota támad, de csakhamar elfojtja Sára asszony hangja:

— Falunk becsületét bemocskolni nem engedjük soha, azt a nem tudom én kit falunk határára be nem ereztjük.

— Esküdjetek meg erre mindannyian.

— Esküszünk!! zugja rá ezer asszony magasra tartva kezeiket.

— Jól van! Látom, derék magyar asszonyok vagytok, mondá Sára néni, ki ez alatt nagy nehezen kimászott a hordóból. Már most az a kérdés mit tegyünk?

— Meghajigáljunk!

— Felbuzgatjuk legény fiainkat, hogy döntsek fel a kocsját, magát pedig nadrágozzák el!

— Nem jó egyik sem — szolt a Sára méltóságát teljesen. En mondok valamit. A falu háarától az ut két oldalán felállunk mi asszonyok, mindenikünk viszen magával egy vedér vizet s midőn a tisztelt jelölt ur előtte elhalad, ráönteni a vizet. Tudom, oly lueskosan elmegy a kedve a faluba jönni! Az első vedér vízzel én fogom megtisztelni, ez lesz a jeladás!

— Helyes, zúgták rá az asszonyok.

— No most mindenki mehet vacsorát főzni, holnap pedig 9 órakor mindenki az ut mellett legyen, teljesen felszerelve.

Ezzel a gyűlés szétoszlott. Férjeiknek egy szóval sem mondták, mit akarnak.

II.

Elérkezett a nagy nap! A falu apraja, nagya mar korán talpon volt s vonult ki a határhöz, vonzotta a kíváncsiság, de nem a lelkesedés. Az asszonyok is helyet foglaltak az ut két oldalán, várva vedrekkel a jelöltet.

Végre a láthatáron hatalmas porfelleg keveredett, tudatva a várúzókkal, hogy jön. Már a dal is füleikbe esengett, mit a kísérők énekeltek.

— Vigyázzatok, szolt Sára az asszonyokhoz.

Alig mondá ki a jelszót, elébe ért a jelölt kocsija, benne a fiatal leendő képviselő, mosolygó arczeval, Biróné asszonyom annyira rajta talalta felejtetni a szemét, hogy elfeledkezett a vizről, no meg nem is akarta használni.

— Hozzá ne nyuljatok, orditá a többi asszonyokra. Olyan szép fiatal embert csuffá tenni!

S Dömböszögi Aladár sértetlenül vonult be K. faluba, beszélt a néphez s a menajre az asszonyok rajonganak érte, talán meg is választják!

követelem, hogy minden választó lelkiismerete szerint szavazzon.

Ha itt felütné fejét a vesztegetés, akkor felkérem a becsületes polgárokat, hogy mutassák ujjal, a megvett lelkiismeretű embereket. (Lelkes éljenzés.) Kérem önöktől, mifele állatot lehet tíz forintért megvenni? (Felkiáltások Egy szamarat! — Nevetés.) Jól mondják, hogy számárnak ára tíz forint és az, a ki egy számár szivvonalára alacsonyítja le magát, legyen az neveltség és megvetés tárgya e városban.

De önök nem megvehető. (Viharos éljenzés.) Önök elvért fgnak szavazni előbb is függetlenségi volt képviselőjük, most pedig Kossuth Lajos fia áll önök előtt. (Zajos éljenzés.) Önök hívtak ide (Lelkes éljenzés), örömmel, szeretettel és bizalommal jöttem (Hosszas éljenzés), de gondolják meg, hogy öröklött nevem nemcsak az én tnlajdonom, de egy párté, egy nemzeté, egy szent elvé; a zászlónak, melyre önök akarják felírni e nevet, megbukni nem szabad. (Szünni nem akaró viharos éljenzés.) Ha megválasztanak, jhü képviselője leszek Czeglédnek, mert egész életemben a kötelesség teljesítésének éltem (Perczekig tartó éljenzés és taps).

A h.-nánási kerületből.

Debreczen, okt. 20.

A helybeli kormánypárt lapja nagyban igyekszik a nánásiakat az atyja elveit megtagadott D e g e n f e l d P a l gr. mellett kapacitálni. Mi ezt nem tesszük O l á h J ó z s e f f e l, hanem kiadtuk az alábbi 3 iveket a melyek maguk beszélnek.

I.

A Kossuth-párt ünneplése Hajdu-Nánáson.

Mert ünnep, csodálatos szép és lelkes ünnep volt az a fogadtatás, a melylyel a hajdu-nánási független és 48-as Kossuth-párt polgárai szeretett képviselőjelöltjüket nánási Oláh Józsefet vasárnap délután fogadták s program beszédét a milyen lelkesedéssel meghallgatták. A város fel volt lobogóva, zene szólott, ezer és ezer számba tódult a nép a főtérre, honnet több hintón s számolatlan tömegben indultak aztán a jelölt fogadására, aki birtokáról Büdről érkezett. A régi lelkesítő nóták újból felhangzottak, a Kossuth-nótája meg a többi szép, nép ép ugymint régen, mi or is a milyen lelkesedéssel a jelölt nagyatyját, a feledhetetlen emlékü Oláh Miklóst a nánási választó ker. hajduk követjüknek megválasztották . . . Majd ezután Oláh József a díszes újvendéglő erkélyéről mondta el a választóknak programját, programbeszédét, mely ép oly magyaros ízű, becsületes, egyenes és határozott volt, mint maga a Kossuth-párt. A szép és sikerült beszédét, többször is éljenzésével meg szakítva, nagy tetszéssel fogadták a polgárok, kikhez ezután dr. B a k o n y i S a m u e l, a Kossuth-párt eme tevékeny tagja s langlekü szónoka intézett rövid, de lelkes beszédet, melyben mint a Kossuth-párt központi bizottságának kiküldöttje ajánlotta a legmelegebben a választóknak a Kossuth-pártá Oláh Józsefet, kinek megválasztatása bizonyos is, mivel a kormánykörtesei tehetetlenek a kerületben a Kossuth-párti választópolgárság rajongó lelkesedésével szemben. Oláh József csütörtökön Hajdu-Dorogon tart programbeszédet, ahol szinte nagy és tántoríthatatlan a pártja Kossuth Ferencnek és jelöltjének. A programbeszéd után a cigányzenéje mellett tánczra perdültek aztán a párok és ott tánczoltak ké ő estig a piacon nagy csoportokat alakítva, melyet egész betöltött a sok ezernyi ünnepi ruhás nép. És mi legjobban jellemzi a nép ünnepe az, hogy semmi rendezés nem történt és a két szuronyos csendőr hiában strázsált ott a városház kapujában. Nem bánt ez a nép senkit, csak aki az ő becsületét gyalazza.

II.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A h.-nánási választókerület függetlenségi párt képviselőjelöltje O l á h J ó z s e f ma délután 4 órakor tartotta program beszédét Nánáson a Kossuth-téren.

A választók nagy tömege zászlókkal zeneszóval vonult ki a szentmihályi uton az érkező képviselőjelölt elé. A tömeg az utcán a bevonulás alatt egyre növekedett, mint a lavina, — úgy — hogy mikor a menet a Kossuth tere ért, mintegy 5000 főre szaporodott s egetverő éljenzéssel fogadta a képviselőjelöltet.

Midőn a függetlenségi helyi párt intéző férfiai, a képviselő jelölt s Bakonyi Sámuel az országos függetlenségi párt végrehajtó bizottságának megbizotja a Bocskai vndéglő dísztermében elhelyezkedtek: a helyi függetlenségi párt elnöke, id. Kovács László az erkélyre lépett, tudatta a választó közönséggel, hogy a függetlenségi párt jelöltje Oláh József ur körükbe érkezett program beszédjének meghallgatására húzta fel a már ekkor is éljenző nagy sokaságot Ekkor a deli termetű már megjelenése által imponáló Oláh József lepett ki, a választók folytonos éljenezéi közt igen hatásos az egész közönség tetszését megnyerő programbeszédet tartott. Az időrovidsége nem, engedi meg, hogy erről részletesen referáljak de annyit jó lélekkel állítok, hogy a beszéd a kívánt hatást elérte s a várakozásnak mindenben megfelelt. Ezután Bakonyi Samu vette fel a szót. Tüz és erő minden szava, mely a lélek mélyéből fakad, egy igazi aranyzáru Szent János. Buzdította, lelkesítette ékes szavakban, lángoló hazaszeretettel Bocskay utódait politikai hitök megtartására, az igaz hazaszeretetre, intette a jóravalló magyar népet, hogy hazug, csábító ígéretekre ne halgassanak, szeressék a hazát úgy, mint eddig, ne térjenek el a zászlótól, mely alatt őseik Bocskai alatt harczoltak s melyet most a Kossuth Lajos édes fia lobogtat. Minden mondatát zúgó éljen követte. Beszéde végén pedig valósággal kitörő lelkesedés árvaja vált a nép éljenezé. Most még e perczen a nép nagy tömege csoportonként a Kossuth Lajos téren tánczol. — A lelkesedés óriási, A függetlenségi párt győzelme bizonyos.

Maki.

III.

Tekintetes szerkesztőség!

Kötelességemnek tartom, hogy a h.-nánási kerület választási mozgalmairól értesísem a szerkesztőséget.

H.-Nánás város összes polgársága a legszámtalabb harczra kész Kossuth párti elveink győzelemre juttatása végett, — 18-án délután 3 órakor tartotta Oláh József programbeszédét, azon lelkesedés, melylyel bevonulásakor fogadtatott leirhatatlan, a rengeteg néptömegetől pompás fogata nem tudott haladni, — egekig harsogó éljen kiáltások zajában a kocsi lovak tomboltak, ami gyönyörű magyar hölgyeink, leányaink kocsiját a jelölt urnak virág koszorúval tele hányták, végre nagy lassan felértünk a nagy vendéglőhöz, hol Oláh József ur kilépett az erkélyre, elmondta programbeszédét, melyet az óriási éljen kiáltások számtalanszor megszakítottak, így nagy tetszés közt beszédét befejezte a szünni nem akaró éljen kiáltások lecsillapulta után az országos függetlenségi párt küldöttje Dr. Bakonyi Samu ált a jelölt helyére, nagy-szerű szavakba esetelte a hős Bocskai történetét és a Kossuth párt szózatát, melyet a nép megértett és nagy lelkesedéssel élte Bakonyit, ezzel a nép a jól rendezett két banda zenéjénél tánczra kerekedett örült, mulatott. amit nagy képpel néztek azon néhány elvtagadó urak, kik tarka tollaikkal azon nagy néptömeg előtt nem szégyenlették az orrukot kidugni, — különösen viszatetszően viselkedik, az újdonsült anyakönyvvezető az előtt falusi bukott jegyző volt, ez felhasználja

hivatalát kortességre, még a szülészöket szidja sértegeti, hogy férjeik Kossuth pártiak. Ez és más hasonlók agítálnak s nem válogatnak az eszközökben, győzelmünk mindezek daczára biztos.

r. l.

Marjay Péter programbeszéde. A hosszupályi választókerület népszerű képviselőjelöltje vasárnap kezdte meg programkörutját választókerületében. Lakóhelyéről Nagy Létáról lovas bandérium és 10 kocsi kíséreléig M.-Pályi, H.-Pályi, H.-Bágos és Sáránd községeken keresztül, mindeütt a legnagyobb diadalokat aratva. A szeretett jelöltet minden községben a legnagyobb lelkesedéssel fogadták lovas legények és fehERRUHAS lánykák mentek mindenütt elébe és az egész közönség kiválóképen nyilvánította őszinte lelkesedését és ragaszkodását. Őszintén kimondhatjuk, hogy a népszerűtet ily módon való nyilvánulását kevesett láttak még környékünkön. Bágoson 80 fehERRUHAS leány fogadta a jelöltet! M a r j a y programbeszédében magát testétől, lelkestől a Kossuthpárt hívenek vállotta, elfogadta a part szózatában foglalt program pontokat, azokat mindeniket bővebben megvilágitotta a földmiveési kérdést. Minden szó, minden mondat a velőkig hatott, lelkesedést nyujtva mindenfelé s általánossá téve a meggyőződést, hogy pártunk győzelme e kitünő jelölt személyében biztosnak mondható. Marjay Péter körutját csütörtökön folytatja és pedig Nagylétán, Gáborjánban, Hencidán és Pocsajon főg programbeszédet mondani. Mi a győzelem biztos reményével tekintünk a 28-iki választás elé.

Választási naptár. Október 28. Budapest, Pestmege, Temesmege, Tolnamege, Vasmege, Torontálmegye, Somogyemege, Aradmege, Debreczen, Szeged, Pozsony, Győr, Nagyvárad, Pécs, Nagybecskerek, Szamosújvár, Arad város, Hódmező-Vásarhely, Pápa város, Karczag, Temesvár, Hajdu Bőszörmény, Kólozsvár, Esztergom, Czegléd, Hajdumegye, Fogaras, Komárom, Nagy Körös, Seps Szent György, Székely Udarhely, Sopron, Zombor és Zenta városok. Bács-Bodrogh, Csanád, Esztergom, Győr, Heves, Hont, Komárom, Maramaros, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Ugocsa, Nyitra, Háromszék, Zala és Szepes vármegyék.

Október 29: Eger, Kassa, Szabadka és Nyiregyháza városok. Fehér, Szatm. Vasm.

Október 30: Miskolcz, Szabolcs és Gömörvármegyék.

Október 31 Békés, Fiume kerület, Gyula és Nagy Becskerek városok.

November 4: Szarvas.

Táviratok.

A néppárt garázdálkodása.

Budapest, okt. 20. (A »Debr.« ered. táv.) A breznóbányai kerülethez tartozó Erdőközön, a néppárt jelöltje, B u r i á n József megtudván, hogy a szabadalvupárt jelöltje a kerületbe jött és programbeszédet fog mondani, Martincsek plébános segítségével 4—500 lönyicsöcseléköt szedett össze s azok elen betört a szabadalvú párt főfészket képező Breznóbányára s a városi nagyvendéglő előtt álló választókat meg t a m a d t a. A választók megismerték Buriánt és abczugolni kezdtek. Erre a c s ö c s e l é k f e l d ű h ő d ö t t i, a v á l a s z t ó k r a r á o h a n t a k s a v á r o s t f e l g y u j t á s s a l f e n y e g e t t é k. A megröült városi közönség táviratilag fordult Beszterczabányára az alispánhoz és katonaságot kért. Időközben lecsillapodott látszólag a csöcselék dühe s visszafordulva vezérestől hazamentek Erdőközre, ahol azonban ujra kitört belőlük a

pálka meg támadták a csend
órságát. A csendőrség szétesésére
szólította fel őket mikor nem engedelmess-
kedtek, s ortűzet adott. Egy ember
haltan rogyott össze s 18 súlyosan megsebe-
sült.

A igazságügyi palota felavatása.

Budapest, okt. 20. (A Debr. ered. táv.)
A budapesti felső bíróságok pa-
lota jának, mely az országházzal
szemben épült s amelybe egy hónappal ezelőtt
költözött be a kuria és a budapesti kir. tábl.
zárókövet ma délelőtt őfelsége a
király személyesen tette le.

Az ünnepélyen a kormány teljes szám-
ban jelen volt, valamint az összes polgári és
katonai notabilitások. A király pontban 11
órákor érkezett meg József kir. herceg
és Koberger hg. kíséretében. A lépcső-
fokon báffly br. miniszterelnök fogadta
a királyt s az emelvényre vezette, hol Er-
dély Sándor igazságügyminiszter mondott
hódolatteljes ünnepi beszédet,
melyre a király a következőket válaszolta:

A magyar felső bíróságok mindig az
igazságot tartották szemük előtt. Beszélt,
hogy az új épületbe is magaslatán fognak
állani magasztos hivatásuknak s szem előtt
fogják tartani, hogy az igazságos ítéletüket az
ő nevében hirdetik.

Ezután a kezébe adott ezüst kalapacsval
háromszor ráütött a záróköre, s megjelent
vendégek pedig utána a király az épület
megtekintése után távozott a palotából.

Ujdonságok.

Debreczen, okt. 20.

A vén kurucz.

Rákóczy hajh! Beresényi hajh...

Felujlik lelkemben a multnak csodás
képei. Látom mint leng a lobogó, mint robo-
znak a nyalka vitézek győzelemre. diadalra.
Hallom a tárogatá bugását, a mint lelket önt
a daliákba, hallom, amint édes busan felsír
felzokog a majtényi mezősegen — utoljára...

De nem! nem utoljára! Itt rezgenek
azok a mélebus, magyar szabadságot sirató
hangok most is szíveinkben s nem anyésznek
el onnan soha, soha, mig magyar él itt a szent
baza földjén!

Majtény csak a harci babérok temetője
lön, csak az anyag ült pillanatnyi diadalma
ott; de szabadságunk, függetlenségünk eszmé-
jét nem temethették oda! Nem, mert a ma-
gyar szabadságra született nép; nem, mert a
magyar szabad akar lenni; s amit egy dicső-
séggel átküzdött ezredéves mult után jogunk-
ban all reménylenünk: azok is leszünk!

A magyarok Istene akarja, hogy úgy
legyen! És úgy leszen, befog teljesedni az az
édes óhajtas, melyet milliók szíve oly eped-
vár; be fog teljesedni, mert történelmi jogunk
van szabadnak lennünk; be fog teljesedni,
mert tudunk lángolni, hevülni azon eszméért,
melyet a majtényi bukás óta itt hordozunk
itt őrizünk, itt tápiálunk szívünk szentélyében!

Tudunk lelkesülni a független Magyar
ország eszméjéért!

Nem érdem ez, hanem kötelesség! Kö-
telesség ez, melynek megszégése több a szent-
ségétörésnél! Méltó-e ez az emberi névre
közöttünk, kinek nem ideálja ennek anyai
vérrel áztatott földnek a teljes függetlensége
és teljes szabadsága?

Emeljük fel ennek az eszmének lobogóját
magasra. Hadd lássa a világ, hogy a magyar
szabad akar lenni! Hadd döbbenjen meg az a
sárkány, ki ellenünk merészelt törni — nagy-
ságunktól!

Oh! mert mi nagyok vagyunk! Mert tudunk
lelkedni azért a szent célért, melynek anyai
dicső vértanuja volt már! Mi azoknak az
apáknak unokái vagyunk, kik éltökkel adóztak
a szabadságért...!

Csatára! Küzdelemre! Fel a lobogóval
fel!...

Halljátok mint bug a tárogató? Itt az
agg kurucz dalia közöttünk, hogy az ő apák
eszméinek szószólója legyen! Itt van közöttünk
itt gyujt, itt hevit szózatával téged magyar
népem, hogy segítsétek őt szent munkájában.
Mienk a viadal, mert mienk az igazság! Itt
az apostol, ki vissza varázsolta lelkünk elé a
rég letűnt kurucz világot törekvéseivel, rem-
ényeivel, csalódásaival egyetemben, itt van
hogy felujtja azt a szent küzdelmet, mely
Majtény sirján oly szomorú véget ére; itt van
előjött közénk, hogy a megtört lobogó esz-
méjét győzelemre juttassa!

Magyarok Istene! segítsd őt munká-
jokban?

Ti pedig, kik itt lakotok az arany ka-
lászos rónaságon, a délibabos Hortobágyon
ünnepejétek, lángoljatok, hevüljétek! Fel a
lobogóval magasra!

Megyünk! vezesd dicső kurucz diadalra
szabadságra!

Mintha hallanók a tárogató riadó bu-
gását!

Rákóczy hajh! Beresényi hajh!

Acsay Lajos.

* **Az egyházkerület költségeloirány-
zata.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület költ-
segvetest előkészítő biztsága befejezte mun-
kálatait, melyet a jövő hó 10-én tartandó
egyházkerületi gyűlés elé terjeszti tárgyalás
végett. A költségeloirányzat szerint az egy-
házkerület jövő évi összes kiadása 14005 frt
90 kr, erre fedezet 15198 frt 14 kr, felesleg
marad 1192 frt 24 kr.

* **A h.-bösszörményi városi képviselő
választás.** A H.-Bösszörményben lefolyt városi
képviseleválasztásoknak még most sincs vége
A 40 megfellebbezett választás miatt, min-
olvasóink tudják, újabb választás rendeltetett
el. De újabb is egy választókerületből
fellebbezés jött az alispánhoz, ki ennek
elintézése céljából mára H.-Bösszörményi
városházának nagy termébe igazoló választ-
mányi ülést hívott össze. R a s ó Gyula kir-
tan. alispán ma reggel ki is utazott Bösször-
ménybe az ülésre s így valószínűleg befejezett
is nyer már az oly sokáig elhuzódott vá-
lasztások ügye.

* **Országos vásár Mezótúron.** A híres
turi őszi vásár e hó hó 31-én lesz. A vásáron
azonban mint városi hatóságunkat értesítik
sértésvásár nem lesz, de a szarvasmarhák
felhajtása nincs megtiltva.

* **Újabb járvány a Hortobágyon.** A
Hortobágyon a juhok között a szaj és köröm-
fájás újra veszedelmes mértékben fellépett,
minél fogva a mai naptól kezdődőleg a legszí-
gorubb zarlat rendeltetett el Mata, Ohat, Zám
és Átomzug pusztákra, hová basított körmű
állatok egyáltalán nem hajthatók. Határőrök
alkalmaztattak, tilalmi tablák függesztettek ki
s a szomszéd községek erről értesítettek.

* **A szilágysági vasút kérelme Debreczen-
hez.** K l o b u s i c z k y Béla engedélyt
nyert a Szilágy—Somlyó—Margitai h. é
vasutvonal kiépítésére s a munkálatokat ott
már be is fejezte. K l o b u s i c z k y ma
azzal a kérelemmel fordult Debreczen városá-
hoz, hogy mivel e vasut városunk forgalmát,
nagyobbítja, az által, hogy közvetlen össze-
kötetésbe hozza Erdély felső részével, tegye
lehetővé Debreczen e vállalatot 30.000 forint
törzsszervény aláírásával.

* **Véres verékoos a Cserén.** Mint a
mezőrendőrkapitányságnak jelentik, N o v e l-
l i Ede csereti tanyája véres verekedés szín-
helye volt. H u s z l i Gábor Novelli ma-
halyosa atakart menni lovaival a szomszéd ta-
nyóra vetésen, azonban S e r e s László, a
szomszéd majorosa, ki régen ellenséges vi-

szonyban állott vele, utját állta s éktelen
káromkodás közben agyonütéssel fenyegette,
ha a vetésre rálép. — Szóru-l-szóru, több-
többré összeveszték, mire Seres egy bunkós
bottal több veszedelmes ülést mért Huzly fe-
jére, karjára és lábaira. Karja és lába eltört,
ugy hogy okvetlen amputálni kell, a feje pedig
több helyen beszakítva, szélesre kinyílt — A
szerencsétlen, kinek karján volt kis gyermeke
s kapott kisebb ütést s félholtan terült el a
öldön. A mezőrendőrkapitányság a vett jelen-
tés után a csendbiztost a verekedés színhelyé-
re küldötte, a tettes elfogatása és Husztinak
a kózkórházba való szállítása végett.

* **Köszönet.** Komjathy János szinigazgató
ur a „Könyves Kálmán“ cz. történet-
dráma tegnapi előadása alkalmából 100 drbi
ingyenes jegyet (50 db. diákjegyet, 20 drb.
erkélyjegyet, 18 db. III. r., és 12 db. II. r.
támlásszeki jegyet) volt szives főiskolánk ifi
juságának rendelkezésére beátani. A szini-
gazgató urnak ifjuságunk szellemi érdeke-
iránt s nemes tényével tanusított finom ér-
zöke és meleg érdeklődése legszebb erkölcsi
jutalmát önmagában hordozza ugyan de én
azért kedves kötelességemnek tartom hogy az
ő ajándékáért tanárkarunk előismerését és
hálás köszönetét is tolmácsoljam, Kelt Debre-
czenben 1896 okt. 20. S a s B e l a akad-
igazgató. Egyszermind örömmel közöljük e
sorokkal kapcsolatban azt is, hogy derék
szinigazgatóknak e nemes tetteért főiskolánk
ifjusága a maga részéről is meleg köszönetet
szavazott s ennek tolmácsolására lapunkat
kérte fel.

* **Elgázolt asszony.** Nagy népcso-
dület okozott ma d. e. a főtéren az, hogy Szik-
szay Gyula jeget hordó kocsija elgázolt egy
50 év körül levő asszonyt. Az öreg anyóka,
fején és lábán szenvedett kisebb sérülést, de
az ijedtségen kívül nagyobb baja nóm esett,
ugy hogy saját lábán sétált be a II. ker. ka-
pitánysághoz, hol a kocsi ártatlansága kide-
rült, mivel az elgázolt asszony siket és nem
hallotta az ő többszöri kiáltását. D. u. 3 órá-
ra hivatalosak voltak még az asszony és ko-
csis is, a fájdalomdíj nagyságának megállapítá-
sa végett.

* **Választások a gazdasági taninté-
zetben.** A gazdasági tanintézetben is megkezdöt-
tek a választási mozgalmak. Elnökségre eddig
csak egyedüli jelölt van, J é k e y István,
kinek egyhangu választása biztos, Alonók
jelöltek; C s a t h ó Sandor és B e r e n y i
Sándor. C s a t h ó győzelme kétségtelen
Jegyző egyhangulag M á r t o n Dezső lett.

* **Hálókocsik Budapest és M.-Sziget
között.** A közönség tájékoztatása céljából, a
debreczeni m. kir. vasuti üzletvezetéség köz-
hírré teszi, hogy a f. e. október hó 1-től
életbe lépett menetrend szerint a Budapest k.
p. u. m.-szigeti vonalon, Budapestről este 7
óra 5 perczkor induló és M.-Szigetre délelőtt
9 óra 52 perczkor érkező 1706, — továbbá a
M.-Szigetről délután 3 óra 56 perczkor induló
s Budapestre reggel 5 óra 45 perczkor
érkező 1707 sz. személyvonattal háló kocsik
közlekedik. A háló kocsik csak I vagy II. oszt.
menetjegyekkel bíró utasok által-megfelelő
pótjegy váltása mellett használhatók.

A pótjegyek árai:

	I. oszt.	II. oszt.
	frt.	frt.
Budapest k. p. u. M.-Sziget	5.—	5.75
v. viszont		
Budapest k. u. p. Királyháza	4.—	3.—
Máramaros-Sziget-Szolnok	4.—	3.—

I-ső osztályu menetjegyekkel bíró utasok-
nak megengedve, hogy egy vasuti menetjeggyel
de két pótjegy váltása mellett egy ugynev e-
zett felfűkét egyedül használhassanak.

* **A tanári kör megalakulása.** A deb-
reczeni tanári kör ez évi alakuló közgyűlését
Dóczy Imre elnöke alatt szép részvétel
mellett tartotta meg. Az alakuló ülés elején

Mitrovics Gyula mint új tag néhány szóval a kör tagjainak figyelmébe ajánlja magát. A kör életében felmerült kiválóbb mozzanatokról Kardos Albert dr. tükár tett jelentést a melyet a kör tudomásul vett. — Legérdekesebb tárgya volt a közgyűlésnek Kardos Albert felolvasása az állami intézetek tanárainak helyzetéről, amely az 1897. évre szóló állami költségvetésben tükrözik vissza s ugyiszólván méltatlansággal sújtja a tanárokat, dacára a tanári egyesület memorandumának, melyet Wlasi's minisztert is méltányolni látszott. A felolvasó seregeik orvoslása czéljából több indítványt terjesztett a kör elé, amely beható tárgyalás után a következő határozatokat mondotta ki:

1. A kör felhívja a tanáregyesület igazgatóságát, valamint az összes köröket, hogy foglalkozzanak a jövő évi költségvetéssel és fejezzék ki legmélyebb sajnálatukat, hogy a költségvetés a legilletékesebb helyről jött igéretnek dacára sem valósít meg bármit is a tanárság emlékiratában foglalt kívánalmak közül.

2. Minden egyes kör kérje fel a hozzá közebb álló képviselőt, vagy képviselőket, hogy méltassák figyelmükre és támogatásukra a tanárság ügyét a képviselőházban és a ház bizottságaiban egyaránt.

3. A tanáregyesület igazgatósága keresse meg a pénzügyei és közoktatási bizottság elnökeit, hogy a rendelkezésükre bocsátott emlékirat alapján tárgyalják behatóbban a középiskolák és középiskolai tanárok ügyét.

4. Járuljon az igazgatóság mentől előbb a miniszter elé, föltárván sérelmeinket és kérven az 1897. évi költségvetés keretén belül helyzetünk javítását.

* **Eszküvő.** Szombaton d. u. 4 órakor esküdtök örök hűséget a ref. nagytemplomban Molnár Károly a „Debreczeni” cz. napilap egyik szorgalmas sz. dője Simon Mihály városi tisztviselő kedves leányának, Rozsa kisasszonynak. Az új párhoz Mindszenti Imre lelkész intézett meghatározó beszédet. Vacsora után Kiss Béla zenekara húzta a talp alá valót reggel. Vőfélyek és nyoszolyó leányok voltak: Herczeg Gyula Telki Eszti, Harsányi Lajos Szabó Vima, Körmeny Géza Kazla Honka, Karabélyos Zoltán Tóth Juliska kisasszonnyal. A tiszta szerelemből kötött frigyhez számos gratulációk fűződnek.

Antal Gábor Komáromban. Antal Gábor ref. püspököt Komáromban tegnap ígatták be fenyves ünnepélyesség között lelkészi hivatalába. A püspök szombaton d. u. 3 órakor érkezett a Komárom—Ujvárosi vasúti állomásra, a hol a ref. egyház előjárósága és a hatóságok képviselői várták. Ott voltak többek között: Tátray József kir. tan. polgármester Domány János városi főjegyző, Tuba János volt orsz. képviselő és Pulay Géza törv. elnök. Kiszálláskor Pulay Géza üdvözölte röviden, de szívélyes szavakkal, mire a püspök meghatottan válaszolt. Azután megindult a ment a püspöki lak felé. Este a püspök részt vett a mulatság, a melyet a prot. jótekonyság egyesület rendezett tiszteletére. Vasnap reggel 9 órakor az ev. ref. templomban megtartották a beiktatási ünnepély egyházi részét, melyen egy polgári, mint a katonai hatóságok képviselői voltak. Először is a hívek énekeltek el egy egyházi éneket, a melynek végeztével Veres Ede, a komáromi ref. egyházmegye esperese a püspököt hivatalába ünnepélyesen beiktatta. A beiktatási szertartás után a ref. énekkar énekelte el egy szoltárt s Antal Gábor püspök elfoglalta lelkészi hivatalát. Az utána következő rendes istentiszteletet már a püspök személyesen tartotta meg s ennek végeztével lakásán fogadta a tisztelgőket. D. u. 2 órakor a „Jó pásztor”-hoz czimzett vendéglőben a püspök tiszteletére díszbéd volt, a melyen a polgári és katonai hatóságok képviselői is megjelentek.

* **Dohánytermékek beváltásának határnapjai.** A debreczeni határban levő kincstári dohánytermékek dohánytermékek dohánytermékeinek előírnyzására a következő határnapo-

kat tüzték ki: Hidvéger Mihály Gyugori és Kekei okt. 22, Kelner Károly Ujostás okt. 22, Csanády Ferenc Szepes okt. 22, Buzás Elek Szepes okt. 23, Csanády Ferencz Ebess okt. 23, Csáky János Ujostás okt. 23, Csáki János Ebess okt. 24, Ménes István Ebess okt. 24, Lente István Ebess okt. 24, Kertész István Elep okt. 22, Sipos István Elep okt. 22, Rickl Géza Elep okt. 22, Ehrenreich Jakab Hegyes okt. 23, Király Gyula Hegyes okt. 23, Rickl Héza Hegyes okt. 23, Szövetes István Ondód okt. 24, Gál Józsefné Ondód okt. 24, Molnár Albert Ujostás okt. 22, Legyel Imre Ujostás okt. 26, Rácz Dávid Ujostás okt. 26, Burai János Ujostás okt. 26, Mócz András Ujostás, okt. 28, Stark Marton Pallag okt. 20, Zichermann Jakab Pallag okt. 20.

Csöndes az éj . . .

Csöndes az éj. Az arnyas vőgy pihen;
Aig lebeg egy gyöngye fuvalom;
Pályáját járja a hold nesztelen
S reszketve csillog a patak habon.

Sri a csend. Az a piczinyke nesz,
Melyet csinál a mormoló patak
A hallgató éj mélységébe vesz, —
Meg sem mozdul a fán a lombzat.

A csillagok, a ködfátyol mögöl
Tekintenek az alvó földre le;
A fénybogár, mely itt-ott átröpöl
Megecsillan, ám röptének nincs nesze.

Melázva nézek át az ablakon . . .
Az éji csend nem álmot hoz nekem —
Bér sirszerű a néma nyugalom,
Sajátságos nyelven beszél velem;

Beszél a hold: Régen tudom, e fényt,
Mely arczomat ezüsttel vonja be,
Ugy nézted mint világító reményt;
Most lelked a remény nem tölti be?

Susogva szól a lomb: te egykor itt,
Arnyam alatt, hallottad a panaszt,
Hogy eltíprák legszentebb jogaid. —
Te megkapád érette a vigaszt.

Folytatják a tündöklő csillagok:
Letűnt talán benned az akarat?
Nem mondd most bár elnyomott vagyok,
Lelked meg nem hajlik a suj alatt?

Itt jártál-keltél zugó partomon —
— Mosolygva szólnak a futó habok —
Boldogsággal felvidult arczodon, —
A boldogság talán már elhagyott?

A fénybogár röpül, megvillan és
Elalszik ismét, mint a bolygó láug
S így szól akkor jön ránk a szenvedés,
Ha egyszer már boldogok is valánk.

Mindég vagyok, ne szünöm meg soha,
A biztató szellő sutogva szól:
Lehetsz boldog; talán még valaha,
Találsz helyet, a hol megnyughatol!

A mint eltűntek lassan, csendesesen —
Komor boru nehézkedett reám . . .
Mit bánom én, mi volt, mi lesz velem. . .
Csak tudnám azt, hogy szabad lesz hazám!

Színház és zene.

Szellő Judit

E czimet viseli Pinter Imre három felvonásos, eredeti népszínműve, melynek zenéjét Orbán Árpád szerzette. Városunk népszínmű kedvelő nagy közönsége kapva kapott tegnap is alkalmon, mit mutat az a körülmény is, hogy zsúfolt ház előtt játszották le, mint ujdonságot, Szellő Judit d. i. t-ot melynek meséje röviden a következő:
Szellő Judit, (Komjathy né) Balogh Mihály, (Barttha) jómódu paraszti-

gazda házában lakó árva leány viszonyt folytat Andorral, (Vidor) a földesur fiával, ki miután Judit becsületét már meggyalázta, őt gyermekével együtt a faképnél hagyja. A szép leány ie szerelmes, sőt a hatvankét éves Galamb Mihály is, (Sziklaly) ki mindenes Balogh né, — feleségül akarja venni a szép leányt. — E minden izében ügyesen, drámailag vezetett cselekvénnyel karöltve fűződik Balogh Mihály leánya, Katicza (Kaposi Józsa) és Ruzsa Gyuri (Rubos) sorsa is, ki a jómódu paraszti gazdának rokona s jelenben nála van látogatóban. Judit eltitkolni igyekszik bűnét s gyermekét Anikó cigány asszonyra bizza, hogy pirulás nélkül lehessen Hajnal Bandi feleségévé; de a titok kipattan; a gyermeket megtalálják s e körülmény elkeseríti ugy Hajnal Bandit, mint az öreg Balogh lelkét Hajnal Bandit a szerelem győzi le, Baloghot pedig jobb ézése békélteti meg s a szép Judit a juhászleányé. Katca pedig Ruzsa Gyurié lesz. Még ezzel nem volna egészen elég téve a költői igazságszolgáltatásnak: Andornak bukniá kell, váltohamisítást követ el s öngyilkos lesz.

Mint epizódalakok igen mulatságos helyzeteket teremtenek: Sipos Marcz, Follin u s, Rubos és a kántor, Püspök. A sok színpadi hatással és jelenetelési technikával megírt népszínmű előadásáról a következő bírálatot adjuk:

A legelső hely illeti meg Komjathy né, ki a drámailag induló népszínmű alaphangját legelső megjelenésekor el tudta találni s ettől kezdve percéről percre semmi kívánni valót sem hagyva hátra emelkedett azon magaslata, hol a kétségbeesett anyai lélek egyaránt nagy bűne és szerelme csapnak össze s csaknem megsemmisíteni látszanak a lélek minden hurját. Kaposi Józsa Katicza szerepében lépett fel s az a szokatlanul erős taps vihar, melylyel városunk kritikuss közönsége fogadta, a legszebben bizonyítja, hogy már is mennyire megszerelté a mi Kurry Klárikánkat, ki tegnap is olyan szép volt a számára napról-napra több babért és nagyobb elismerést biztosító színpadon, mint az élet s kedves, végtelenül kedves, mint a virág, ki mozduláczokra, az érzelem ezer futamát is föltűntetni szerfölött alkalmas hangjával már a közönséges beszédben is, dalaival pedig valóságos éragadta a zsúfolt házat, mely csaknem mind-nem egyes dalát ismételtetett s frenetikus tppsal adozott a csupa elevenségből álló művésznőnek, kinek ruhája legkisebb rancia is kedvel, tüzzel volt tele a tegnapi előadáson is. A férfiak közül Sziklaly Miklós igazi művészetbiztosító legjobban a darab állandó sikerét. Az öregsége dacára is könnyen lángragyuló paraszti minden szerepét játszotta oly közvetlen eredetiséggel, mely a legkényesebb igényeket is kielégítette s állandó rokonszenvenben, derűltséghen tudta tartani a legutolsó szőig azt a közönséget, melyre oly nagy hatása is, volt tegnap este is. Ugy bizony a firkantnyuját. Bekessy Gyula, ki a szerelmes juhászleány szerepét játszotta, megmutatta, hogy a leghevesebb fölindulás pillanatában is művész tud maradni s bár módjában állana, nem a színpadot is hasogató tiszta bariton hangjával akar hatni, hanem érzelméből kifolyó eredetiséggel. Mint népszínmű énekes legkisebb durvaságot teljesen nélkülöző gyönyörű hangjával hatott közönségünkre s azzal az igazán magyaros hangsúlyozással, melylyel nagyon kevés színészünk dicsekedhetik. Rubos Árpád, ki tegnap d. u. a m. é. l. ó. s. g. o. c. s. i. z. m. u. d. i. a. -ban remekelt s folyton nevetésben tartotta a közönséget, az est alatt is sok tanulmányt eláruló szerepében tüntette ki magát s miutegy érezhetővé tette ügyes játékával a közönség már mellette is megnyilatkozó bizalmát. Follin u s Aurél Sipos Marcz szerepében nyújtott a kacagásig legkellemesebb komikumot s napról-napra világosabbá teszi közönségünk előtt, hogy nem a színpadon való ugrándozásban s a mindenféle képen hatást keresésben van az igazi komikum, hanem abban, mit eddig legjobban

ő képes nyújtani Debreczenben. F. Csigaházy Etel, Bartha István, Vidor, Püspöky és Kiss Pál sokkal kisebb szerepet játszottak, semhogy róluk ez alkalommal kritikát írhatnánk; de nagyban befolytak arra, hogy teljessé tegyék az összhangot s megkedvelte az itt tegnap újdonság számba ment népszámívet, melynek bár gyenge költői igazságszolgáltatás jutott osztályrészül; de oly ügyes jelenetelési technikával és színpadi hatással megírva, hogy közönségünk még több kellemes estvét fog melléltette eltölteni bizonyára.

Fridolin.

Újdonság! Itt először! Újdonság!

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 25. Bérlet 18 sz.

Szerdán, 1896. évi október hó 21-én:

Itt először.

A paradicsom.

Eredeti vig operette 1 felvonásban. Szövegét írta: **Gárdonyi Géza**, zenéjét: **Barna Izsó**. Személyek:

Adam	Békési Gyula
Eva	Szende Anna
Mihály	Beczky József
Gabriel	Berzeviczy Etel

Ezt megelőzi:

A becsületszó.

A Teleký díjból 40 arannyal jutalmazott vigjáték 2 felvonásban. Irta: **Szigeti József**. Személyek:

Sziklay Leo gazdag földesúr	Szilágyi Vilmos
Sziklay Gyula, unokaöcse	Komjáthy János
Hóla fogadott leánya	Szabó Irma
Berezy Ákos, Gyula barátja	Benedek Gyula
Lukreczia tarsalkodónő	Kiss Irén
Lidi szobaleány	Makrayné Aran.
Inas	Makray Dénes

Történik Pesteo a jelenkorban.

Holnapután Csütörtökön, 1896. október 22-én:

A szultán.

Operette 3 felvonásban, szövegét és zenéjét írta: **Veró György**.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde

okt. 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	7.65	7.75	7.75
" " " " "	77	7.85	7.90	7.95
Tiszavidéki ó	75	7.80	7.85	7.85
" " " " "	77	7.95	8.00	8.05
Pestvidéki ó	75	7.75	7.80	7.80
" " " " "	77	7.90	7.95	7.95
Fehérmegyei ó	75	7.75	7.80	7.80
" " " " "	77	7.90	7.95	7.95
Bácskai ó	75	7.80	7.85	7.85
" " " " "	77	7.95	8.00	8.05
Észak magy	75	7.75	7.80	7.80
" " " " "	77	7.90	7.95	7.95
" " " " "	79	8.05	8.10	8.15

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű	70-72	6.40
" másodrendű	—	6.45
Árpa takarmánynak	60-62	4.10
" égetni való	62-64	5.20
" serfözdei	64-66	3.50
Zab	39-41	3.45
Tengeri búzásai	—	3.80
" más nemű	—	3.70
Repce búzásai	—	10.50

Kőbányai sertés-piacz.

okt. 19

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban) — krig. 2. Óreg közép (páronként 300-400 klgon felüli sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 200-300 klgon felüli sulyban) 52-53 krig. 4. Fialat közép (páronként 251-320 klg. — sulyban 54-55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 52-53 kr. Közép páronként 220-260 klg. terjedő sulyban 44-45 krig. Könnyű páronként 220 klg. terjedő sulyban 53-54 krig. III. Szerbia nehéz páronként 260 klg. felüli sulyban 53-54 krig. Közép páronként 220-260 klg. terjedő sulyban 45-46 krig. Könnyű páronként 220 klg. terjedő sulyban 53-54 krig.

Sertés létszám 1896. okt. 16-ik napján volt készsetben 5616 drb. 1896. okt. 18-ik napján felhajtott 1313 drb. 1896. okt. 18-ik napján elszállított 789 db. 1896. évi október hó 19-ik napjára maradt készletben 6140 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Nyilttér. *)

Ujlaki Hugónak Debreczen.

Őn és hozzám küldött segédei nyilatkoznak a Reggeli Ujság 244-ik számában, a miért én Őnt lovagias uton egyáltalán nem öhajítottam s meggyőződésem szerint nem is tudtam rehabilitálni. Igenis tudja meg Őn hogy én olyan emberrel a ki a leglovagiasabb elégtétel elfogadása helyett kocsis módra akar ügyeket elintézni, szóba többé nem állhatok.

Azonban csudálom, hogy Őn mint jogász oly következetlenséget követ el a nyilatkozatában. Először segédei nyilatkoznak, hogy Őn kért elégtételt, de ezt megtagadtam, azután Őn nyilatkozik, hogy meg a provokálás okát képező alkalmok Őn tetleges elégtételt vet magának. Akkor miért küldte el mégis segédeit. Miért kellett elégtételt kérnie? Okosabb lett volna, ha Őn elmondja, azoknak a kik előtt Őn valaminek tudja magát hogy éretlen megdöglöttségében engem megtámadva, tőlem 20 tanu előtt az igazságszolgáltatás palota folyosóján oly verést kapott saját botjával, (a mely még ma is nallam van), hogy csak úgy porzott a nadrágja miután mint nem komoly ellenfelet csak ott akartam fenyegetni, a hol a tanító szokta a vasott gyermeket. Elm ondhatta volna, hogy ez az érzékeny szerelem küldette segédeit elégtételért. De hát ezt elhallgatni Őnek érdekében áll. Tudtára adom azonban ezáltal azt, hogy olyan ember aki egyszer elfelejtkezik az elégtétel tisztességes formáinak létezéséről, utólag hiába erőlködik s legfeljebb, azt érheti el ugrálásával, hogy még egyszer beleverem a jobb erkölcsöket.

Debreczen, 1896. október 19.

Bernát Jenő.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

!! Női kézi munkák!!

előrajzolva, kezdve és készen minden hozzávalókkal a **legolcsóbban** kaphatók **BOROS TESTVÉREK**

női divatoruházában Debreczen, Kossuth-utcza 3. sz.

Csapó kert 159. számú ház bérbe kiadó esetleg eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható **dr. Fejér Ferencz** ügyvédi irodájában Piac-utcán.

Eladó

Mandel Samu és társa Hajdumegye **Kaba** szőlőszetében **50000 fás gyökerező szőlő ojtvány**

alany Riparia Portolis

a következő fajokban: olasz Rizlig, nemes Kadarka, ökörszem, vegyes bor és csemege fajok ezre **120** frt.

Piros bakar, mézes fehér ezre **125** frt.

Muskat Lunel, Chasselas rouge és Chasselas blanc ezre **130** frt.

MAZUR KÁROLY

gép, kazán műhelye és kútfurási vállalkozó

Debreczenben, Gyár-utcza a kir. törvényszék mellett

elvállal helyben a város bármely részén

jó ivóvizü kútfurásokat

teljes jótállás mellett **55 mm.** (2 angol hüvely) kovácsolt vascsőből:

fekete csőből **125** frt, horganyozott csőből **140** frt.

Raktáron tart mindenféle **szivattyukat**, melyeket egészen felszerelve felállítva **részletfizetésre** is eszközöl.

Elvállal külön alku mellett **jutányosan vidéken is kútfurásokat.**

Eladó téglá, fa, cserép.

A pályaudvaron a régi épületek bontását megkezdtem Igen jó minőségű **tégla, cserép és faanyagokat, ajtókat, ablakokat** a helyszínén a pallérnál vagy az irodában Piacz-utca 1824 sz. olesó áron eladók.

Stegmüller Arpád.

Félszázad óta

Arany érem kitünőknek elismert **Dr. Sichulsky-féle** Érdem érem
Pécs 1888. Temesvár 1889.

Arckenőes és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használatnak szelők és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálauasága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandula-korpa szappan 35 kr.

JOLIESSANTE-CREME

bőrfinomító és szépítő szer.
Kitűnő hatással bír a bőr finomítása s szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legésszégesebb fogpor a fogak tisztítására, odvadásuk és buzzódásuk eltávolítása s megóvására, mely által egyúttal a foghúsrá is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillet szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatk. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — **Debreczenben:** Tóth Béla gyógyszerterében (Tisza-Palota)

Ranunkel H. és Fia
posztó és kézműáru nagykereskedésükbe
(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi
gyapju divatszövetek,

melyek igen jutányos áron adatk el.
A mult évről megmaradtak pedig gyári áronalul árusítanak ki.

Ugyanott több rendbeli kényelmes lakás azonnal kiadó. értekezhetni az üzletben.

Eladó

gyömölcsfa-oltványok!

Gyömölcsfa iskolámat saját magam közvetlen kezelése mellett tartom fenn, az abban felsorolt fajok szaporítását jó hírnevű szakértők által kipróbált s nagyban termelésre ajánlott fajokból állította össze, melyek csaknem mindenikéből anyafával is nendikezem. — Ezek által van alkalmam a fajok valóságáról is meggyőződni.

Az árak készpénzfizetés mellett értendők. A vidéki és helybeli megrendeléseket a legpontosabban, előre is meghatározott időben teljesite m. — Előjegyzéseket is elfogadok, melyeknél az összeg fele előre fizetendő. Ugyanez áll az utánvételes megrendelésekre is.

Vidéki megrendeléseknél, melyek legalább 25 drbot tartalmaznak, csomagolását díjazást nem kívánok, kisebb megrendeléseknél költségeimet felszámítom. — Száz darabon felüli megrendelésnél kedvezményes ár és ingyen csomagolás adatik.

Oltványaim árai a következők:

Magastörzsű alma és körtefák. Különös erős példányok darabja 30 kr., I. oszt. 25, II. oszt. 20, III. oszt. 10 kr.

Törpe alma és körtefák. Különös erős példányok darabja 35 kr. I. osztályu 30, II. oszt. 23, III. oszt. 20 kr.

Fehér eperfa darabja 25 kr.

Meggy, cseresznye, ringló szilva és kajszinbaraczk fák darabja 35 kr.
Szamócza, laxton, nobel 100 gyökér 2 frt.

1000 darabon felüli megrendeléseknél külön egyezés szerint.

Kivánatra részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Tisztelettel

Vásárhelyi Gyula
Nagybánya.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Összes raktáromon levő elegáns, divatos **férfi-, fiu- és gyermekruhák** mig a készlet tart

25%-al a beszerzési áron alul végkiárusítatnak.

Kivánatra a beszerzési számla felmutattatik.

STEINER JÓZSEF

férfi ruha-csarnok Biedermann-Palota, Főpiacz 2138. sz. a.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.